

Aleix Roig Pallarés

Doctorand en Història de l'Art

c/Saragossa 6

47560 La Sènia

Núm Ing: 231

Títols de l'obra:

1-L'aparició (L'apparition, títol original citat pel propi artista a la biografia realitzada per Alfred Chêrie en la qual enumera les peces més importants realitzades fins al moment, coincidint en dates i temàtica amb el registre de 1881 del marxant Knoedler & Co., llibre 3, nº3555, p.158, línia 6).

2-Interior/Interior amb monjo i dama (Variació de la qual es té constància a partir d'una venda realitzada a Sotheby's London a data del 10 de març del 1983, els registres d'aquesta transacció s'acompanyen amb una imatge de l'obra).

3-In Fraganti (Títol alternatiu suggerit per l'investigador durant els estudis previs de l'obra a falta de no disposar de cap referència envers el títol original, prenent com a exemple algunes peces de l'època amb temàtiques similars).

Autor: ANTONI CASANOVA I ESTORACH

Materials: oli sobre llenç

Dimensions: 40 x 50 cm.

Signat a l'extrem inferior esquerre: Antonio Casanova y Estorach (signatura acompanyada de la papallona emprada com a marca personal de l'artista)

Datat a l'extrem inferior dret: Paris 1881

Procedència: col·lecció Ramon Caubet.

Descripció: L'escena representa un monjo que irromp en una sala des de l'exterior tot just en el moment en que el seu company franciscà està excedint-se amb una dama. El primer, més jove, es sorprèn en veure l'intent de flirteig, quedant-se ert i bocabadat. Al segon no sembla interrompre'l l'arribada del novell, i encara menys la reacció de la noia. La noia aparta tímidament el braç de l'atacant que acarona picardiosament la seva cara. El monjo vell i la noia es situen a la dreta de l'escena, estant ambdós asseguts a les seves respectives cadires. L'estança conté una ampla varietat d'elements mobiliaris i decoratius: un aparador amb envasos, un tocador amb un gerro amb flors, una gàbia amb ocells, un rellotge, una estanteria amb llibres, un termòmetre, unes claus penjades a la paret... destaca la caixa de rapè que ha caigut al terra amb l'avançament fet des de la cadira pel vell frare i els pètals de flors que s'escampen per la sala, a l'extrem inferior esquerre un petit gat completa l'escena.

Valoració: L'obra és un magnífic exemplar de la producció de gènere d'Antoni Casanova i Estorach. A principis de la dècada dels vuitanta l'artista s'havia especialitzat quasi de forma exclusiva en la sàtira anticlerical, una deriva progressiva que s'inicià l'any 1877. El present llenç comparteix el patró que predominà en aquestes peces humorístiques fins al 1885, consistint en composicions grupals de dos o tres figures en pla sencer situades en interiors exuberantment decorats. Coincidint amb aquesta tipologia productiva també hi trobem els millors registres comercials de l'artista. Posteriorment, predominarien els quadres amb un únic protagonista, tenint una major preponderància els plans mitjans. *L'Aparició* és un dels màxims exponents de la maduresa del tortosí, contenint totes les virtuts que propiciaren el seu triomf artístic. Es a dir: un precís dibuix al servei d'un elevadíssim grau de detallisme i versemblança que perfila amb exactitud les figures i el complex mobiliari, el talent per plasmar les diverses posicions de les mans i la rica expressivitat dels rostres, la capacitat de captar la gestualitat dels protagonistes en el punt àlgid de l'acció. La tela fou treballada amb petites pinzellades tan segures com precises, perfectament integrades les unes amb les altres a l'hora de definir les volumetries, generant una impressió completament veraç i al mateix temps allunyada de qualsevol amanerament. Els traços del pinzell són lleugerament més visibles a les parts que l'artista decidí resoldre de forma més àgil com bé és el cas del vestit, els hàbits, la catifa i les flors. El creador va utilitzar una paleta fosca, amb gran protagonisme dels marrons presents en els hàbits i el mobiliari, si bé aquets contrasten amb la lluminositat del vestit i la calidesa de les carnacions. També cal afegir que alguns dels elements que es disposen són recurrents en altres obres del pintor, destacant el cas del mobiliari i la catifa. A més a més, també es pot trobar en altres obres els models que interpreten a la jove i al monjo vell. En resum, la present és una de les millors produccions de gènere de l'artista, sent realitzada en un dels millors moments de la seva trajectòria.

Observacions: l'obra presenta un lleu clivellat en tota la seva superfície.

D'aquest dictamen existeixen dos exemplars: el primer en poder del sol·licitant i el segon a l'arxiu del signatari.

Nº Catàleg: 231

Antoni Casanova i Estorach (1847-1896)

Signatura

Gandesa, 21 d'octubre de 2020

Aleix Roig Pallarés